

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Injuriis. Consilium DXCVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

concessi: non quidem specialiter adversus eos, qui jure communi privilegiati sunt; ut sunt scholares in approbato studio studentes, *Rebuff. in tract. De privil. scholarum privil. 35.* sed tantum adversus simpliciter abentes, in loco privilegiato minime residentes: adversus quos hujusmodi generalis clausula (quam captiosam vocat Baldus, *m. c. Super literis De rescript.* uti etiam revera & juri contraria est, *l. Sed etsi quis §. quatuor, Si quis cautionib. Iason d. conf. 121. vers. etsi dicis in fine*) nihil operari debet.

Quæ in proposito casu tantò potentius obtinere debet, quòd privilegium Capitulo concessum indifferens sit, & favorem particularem particulariumque personarum tantum contineat, Canoniorum scilicet dicti Capituli: at verò privilegium dictæ Universitati concessum publicum favorem habet; studiorum scilicet, quorum favore plurima ex juris communis regulis passim remittuntur, *authent. Habita & ibi DD. C. Ne filius pro patre. late Rebuff. in tract. de privileg. scholarum;* ita ut causa studii inter causas pias, ac maximo favore ac commiseratione dignas, connumeretur, *Tiraq. in tract. de pia causa in presat. vers. item relictum causa studii.* * Vnde Bartolo, in *l. 1. in fine & ibi aly Solutio matrim. pium legatum dicitur, quod causa studii relinquitur: favorabilis enim & pia dici omnino meretur, quæ utilitatem publicam respicit, per l. 1. §. ult. C. De caducis tollent. Quo respectu, etiam cessante tantarum clausularum geminatione ac coacervatione in priore indulto facta, non censeretur propter pietatem & favorem causæ, hujusmodi generalibus verbis posterioris rescripti derogatum priori. Et hoc est, quod dicunt Doctores, *l. ess. & DD. in l. 2. §. omnes, & in l. Hæres abjens in princ. De iud. cynus in l. 1. c. Quando imp. inter pupill. & vid. Lud. Roman. confil. 436.* Quod indultum, per clausulam, non obstantibus non derogari privilegio insertis in jure communi, nec causâ commiserationis, aut piæ causæ concessis, *Decius d. confil. 165. nu. 4.**

Et quamvis sint, qui dubitent, *Bald. in l. 1. De leg. 2. cuman. confil. 28. Iason in l. 1. c. De sacros. Eccles. & in l. 1. in fine Solutio matrim. an omne studium piæ causæ considerationem, conditionem, & privilegia mereatur, dum putant id Theologiæ studio tantum esse attribuendum: negari tamen non potest, quin idem studio juris Canonici etiam sit attribuendum. Quemadmodum etiam veriore opinione privilegium juris communis, in c. Super specula & ibi anonita de magist. quo Professoribus Theologiæ permittitur integra fructuum beneficiorum in absentia perceptio; etiam in juris Canonici studio obinet; cujus rationes hic deducere non est necessarium: ita ut Domino Consulenti etiam hac ex parte, cessantibus prædictis, abundè subveniatur, quòd studio juris Canonici in privilegiata Universitate incubat. Neque sanè in his constituendis ulla absurditas metuenda; quasi manus sibi suoque successor liget Papa. nam id verum non est, sed tantum formam præscribit, quam ipsum & successorem servare æquum est, & à qua recedere non præsumitur, nisi forma servata; ita ut non tam potestatis, quam voluntatis incidat quæstio, *Iason d. confil. 121. vers. etsi dicis.* Ut nec absurdum vel difficile facit, se-*

quenti privilegio inferere tenores antecedentium, si & quatenus illis Papa derogatum voluit: nam (ut inquit Cardinalis Florentinus, *d. confil. 52. In premissis dubio*) Papa semper ad manum habet omnium antecedentium privilegiorum regesta; & imputandum est supplicanti, qui antecedentis privilegii dictæ Universitati concessi notitiam habentes (uti aliquo modo constat ex tenore dictæ Bullæ) aliter & magis specificè & formaliter derogari non procuraverunt; * maxime quòd infirmior semper sit conditio privilegii cujuscumque ad instantiam alicujus concessi, quàm quod motu proprio est concessum, *Decius d. confil. 16.* * Et quòd superius dictum est de revocando testamento antecedente similibus clausulis munito, per subsequentis testamenti generalem hujusmodi clausulam; eam rationem habet, quòd testamentum per se facillimè usque ad vitæ exitum revocabile sunt, *l. 4. De adimen. legat. & per revocationem testamenti prioris nulli fiat præjudicium: quod in revocatione privilegii alteri concessi dici non potest; est enim hujusmodi revocatio odiosa, ideoque latiore interpretatione minime digna, Iason d. confil. 121. post. princ. vers. tamen ad istud ultimum.* Atque ita arbitror privilegium Universitati concessum longè potentius esse, eidemque per posterius privilegium dicto Capitulo concessum, nulla ex parte derogatum esse.

De Injuriis.

SUMMARIUM.

Injuriarum actio coloni adversus dominum expellentem.

1. Injuriarum condemnatio infamans.
2. Injuriarum ut quis teneatur probari oportet animo injuriandi factum esse.
3. Dolus facillimè excusatur.
4. 6. 10. Colonus post finitum tempus expelli potest propria auctoritate.
5. Colonus vim facit, si locatorem post finitum locationem re locatæ uti prohibeat.
7. Factum non tam inspicendum est quàm causa facti.
8. 11. Lex Cornelia injuriarum quando obtruncat.
9. Locatio renovata censetur colono post tempus manente.
12. Agere quisque ex suo non alieno iure debet.
13. Mulier ut facilius errare potest, ita magis veniâ digna.

CONSILIUM DCCVII.

INIOX & proflus, nec juri aut æquitati consentaneæ sunt sententiæ, quas Commissarius Dominus Officialis Leodiensis per tria distincta brevacula pronuntiavit, secundum Reinerum Tharis Actorem; contra Hubertum vanden Hove, Barbaram ejus uxorem, & Mechtildem vanden Hove sororem Reos; quibus omnes condemnavit injuriarum ex ea sola causa, quòd Hubertus ingressus domum, quam conducti titulo se tenere contendit Reinerus, porticum per fabrum resciderit, & Barbara ac Mechtildis ejusdem domus hortum ingressæ, in eodem foderint pauculaque holera abstulerint. * Nec sanè videmus causam ac rationem hujusmodi condemnationis; multò minus subsequere confirmationis per sententiam Domini Officialis, ad quem à Commissario appella-

appellatum fuit: absurdum quippe videtur ob tantillum factum famoso iudicio condemnari, l. 1. l. Athletæ §. fin. De his qui not. infamia. l. Injuriarum cod. Ex quib. caus. infamia irrog. Existimamus itaque partes Venerabilis Domini Decani nunc esse, ut revocatis omnibus prioribus sententiis, absolvat Reos, & Actorem in expensis omnium instantiarum condemnet: idque ex causis & rationibus subsequenter.

- 2 Et quidem prima ac præcipua est, quod Actor non probaverit, sed tantum allegaverit, Reos animo injuriandi ingressos domicilium suum fuisse; & Hubertum porticum per fabrum, rescidisse, dictaque Barbaram & Michilem in horto fodisse, & paucula olera abstulisse. Id quod in actione injuriarum omnino necessarium est in eo facto, quod per se injuriam ingenerare non continet, l. de non contum. §. ibi ex p. & alij. Cod. De injuriis. Nam sine dolo nulla actio injuriarum nascitur; quem dolum probare necesse est, saltem per certa & indubitabilia argumenta, l. de non contum. §. ibi ex p. & alij. Cod. De injuriis. De dolo malo: cum juris præsumptio in facto ambiguo, obscuro, vel indifferenti in meliorem semper partem inclinet, ac delictum perpetuè excludat, l. de non contum. §. ibi ex p. & alij. Cod. De injuriis.
- 3 Vique adeo ut quæcumque excusatio etiam injusta hic proferat, & à dolo excuset, l. igitur de liberali causa, & lata culpa non sufficiat, Bald. consil. 277. In causa Guilelmi. nu. 2. v. l. 5. Vt in subiecto casu excusari in omnem eventum deberent dicti Rei, qui in proprias suas aedes, & suum fundum venientes, hæc fecerunt, non animo injuriandi, sed dominium & possessionem suam exercendi; existimantes id sibi omni jure licuisse. * prout etiam verè licet & permissum est domino, colonum post finitum locationis tempus egredi nolentem, propria auctoritate expellere, ac in suo quod lubet facere, Arretinus consil. 21. si diligenter inspic. Guido Papa decis. 480. p. prius ad consil. Aurelian. rubric. de execut. art. 1. reb. ff. ad consil. Regius in tract. de her. oblig. art. 4. Gloss. 2. n. 1.
- 4 * Cum ex adverso colonus vel inquilinus vim facere dicatur, si vel locatorem, vel locatorem etiam singularem succedentem, volentem re sua post finitam locationem uti, aut rem reficere, impediat, & ei cedere nolit, l. vim facit, l. colonus l. cum finitum in princ. de vi & vi armata: * propter quam vim ab inquilino sic acceptam, licet locatori seu ejus successori statim & incontinenti expellere inquilinum, & sic vim vi opponere: quamvis si vim perferat locator, & ob non admissionem, possessione dejectus postea ex intervallo vi vel expellere, non perinde audiatur, d. l. cum fundum vers. emptorem quoque & ibi Bart. ea nimirum ratione, quod ante dejectionem possessor sit, non item cum dejectus, aut non admissus statim vim vi non repulit; amittitur namque possessio eo modo, l. 3. §. quod si servus, l. clam possidere §. qui ad nudum, l. si id quod §. si autem de acquir. possess. Quia igitur aliud propositum fuit horum Reorum, jure suo scilicet utendi, non injuriam faciendi; nihil est, cur injuriarum teneantur, vel condemnentur. * Quem admodum qui libidine causa alienam ancillam stuprat, furti non tenetur; quia furtum faciendi propositum non habuit, sed libidinem exercendi, l. Verum est de furti. non enim factum ipsum, sed

causa faciendi, hoc est propositum voluntasque facientis inquirenda est, & l. Verum est. Vnde etiam in fortioribus terminis ab injuriarum actione & condemnatione excusat, Stephanus Bertrandus, consil. 302. Vno præcipuo part. 7. & consil. 67. parte 3. eum, qui violenta & armata manu alienas aedes ingressus est ad recuperandas oves in eis existentes: quando magis hic excusari debent Rei, qui nullo impetu, nulla vi, nullis auxiliis adhibitis, civiliter, Bald. in c. 1. §. si quis vero nu. 3. De pace. iram. firmam. & modestè aliquale sui juris, domini scilicet & possessionis, exercitum fecerunt in re propria: sic ut neque ex lege Cornelia, quæ violentum tantum ingressum hoc est vi & impetu factum coartaret, l. Lex Cornelia in princ. & §. omnium de mur. neque ex prætoris jurisdictione injuriarum ex hoc facto dicti Rei teneri debeant: quia propositum injuriandi eos habuisse probatum non est.

Neque in contrarium facit, quod Actor dicit tempus locationis adhuc durasse: nam præterquam quod id non probaverit, satis constat ex actis, jam tum finitum fuisse illud tempus: tum ex eo, quod Ioannes N. in secunda instantia per Reos productus testis deponat conductionem uno anno ante hunc ingressum finitam fuisse, & invito ipso teste, à quo Reus comparaverat has aedes, sine ulla conventionione in eis mansisse: ita ut si ex juris potestate aliqua revocatio, continuatio, aut reconductio constitui posset in ulteriore inhabitatione post tempus conventionum, item quæritur §. si impletur, d. locari non possit tamen ea extendi ultra illum annum, quo locator tacuit aut connivendo dissimulavit, & §. si impletur vers. quod autem. Deinde ex eo, quod per alios duos testes probaverint Rei, Actorem requisitum fuisse nomine Reorum, ut domum evacuet: & tertio, quod alius testis à Reis productus deponat secundo mense post hunc Reorum ingressum, Actorem deseruisse has aedes, quod facturus non erat, si locatio durasset. * Ex quorum quidem testium conjunctione aperte constat, eo tempore locationem extinctam fuisse, & expellendi, multoque magis intrandi ac opus faciendi, potestatem fuisse dicto Huberto, & ejus familiaribus, reb. ff. loc. sup. cit. quem Hubertus tunc non ignorabat Actor effectum fuisse dominum harum aedium, cum in manibus ipsius facta dicitur transportatio; attentis præsertim prædictis requisitionibus de evacuando ante hunc ingressum factis. Quamvis de scientia vel ignorantia Actoris hic inquirendum non sit; quia non de facto aut resistentia aliqua Actoris, sed Reorum quæritur; quorum respectu satis est, quod Hubertus eas aedes verè comparaverit.

Vnde etiam ex prædictis supervacua est allegatio consuetudinis, quod successor singularis debeat stare colono seu inquilino: cum non constet de Actoris inductione, tempore dicti ingressus seu revulsione adhuc perdurante; de qua tamen eo casu omnino constare deberet; quia esset fundamentum intentionis Actoris, l. Act. 1. §. 1. de probat. Sic quod cum improbabilis fuerit inhabitatio Actoris, itemque illius, cui partem domus ulterius locaverat, non possit hic ingressus etiam si esset violentus pertinere ad injuriarum actionem: quia oportet inhabitatorem, cujus do-

mus

mus vi introita dicitur, iuste & ex probabili causa inhabitare; jure scilicet domini, conductionis gratuita, vel precatia concessionis aut hospitii, *d. §. domum.* * Imò vix fit ut injuriarum actio de-
 11 tur vero inquilino quodcumque expulso, sed tantum ex conducto ad interesse, aut ad poenam, quam rupta conventionis fide præstari conven-
 rat, *l. si defundo Cod. Locati:* quasi alio proposito dominus hæc faciat, exercendi scilicet juris sui ac possessionis, non injuriandi: uti duobus aliis consiliis per Advocatos Leodienses accuratè conscri-
 ptis deductum est; à cujus deductionis repetitio-
 ne abstinemus. Quibus hoc addimus, ex actis con-
 stare in personam Reineri nihil atrocius aut vehe-
 mentius per Reos dictum aut factum fuisse, nec
 ejus personæ aliquam injuriam directò esse illa-
 tam, cum ex depositione sexti testis ab Actore
 producti constet Actorem absentem fuisse tempo-
 re dicti ingressus, & postea revulsa porticu tan-
 tum supervenisse; nullà factà mentione alicujus
 protestationis de injuriis per Actorem contra
 Reos tunc factæ: prout etiam non constat de an-
 tecedente aliqua prohibitione Actoris, ne Reus
 aut sua familia ejus hortum aut ædes ingrederetur;
 ex qua antecedente prohibitione oriri posset
 actio injuriarum, si contra prohibitionem quis in-
 grediatur, *l. Injuriarum in fine de inur.*

Novissimè illud ad plenam victoriam Huberto
 prodesse debet, quod is ingressus, aut ea revulsio
 non fit facta in eum locum, in quo domicilium
 vel habitationem habebat Actor: sed in abstracta
 separataque domunculâ seu camerâ, in quâ alium
 inquilinum Actor tunc constituerat; & quam an-
 te aliquot annos ex tota habitatione aliis locare
 consueverat; ita ut si quæ ex dicto ingressu & re-
 vulsione injuriarum actio nasci potuerit, nulli
 alii ea competere potuerit, quam dicto inquilino
 ejusdem domunculæ; cum ne dominus quidem
 locatæ domus injuriarum agere possit, si impetu
 aut invito conductore conductam domum aliquis
 ingressus fuerit, *d. §. domum in fine;* multò minùs
 locator, qui rem conductam ulterius pro toto, vel
 parte locavit. * Sic quod evidenter constat Acto-
 rem egisse actione non sibi, sed alii competiturâ,
 12 si ex eo facto Reorum aliqua actio nasci potuisset:
 quod jure permissum non est, *l. Vi frui si usufr. pe-
 tat. l. Solve de negot. gest. & singulari tantum ju-
 re licet patri ac marito propter injuriam filio, aut
 nurui, vel uxori factam, injuriarum agere, l. 1. §.*
item aut per semetipsum de inur.

Hoc quoque addimus, nimiam esse dictarum
 13 sententiarum absurditatem quoad Barbaram &
 Mechthildem, quæ ex persuasione maritorum fa-
 ciliùs credere poterant sibi permissum esse ingres-
 sum & usum horti; nullam habentes injuriandi
 affectionem, sine quâ (ut diximus) injuriarum
 actio nasci non potest, *l. Eum qui §. cum aliquis de
 inur.* Quæ etiam si verè in jure errassent, venia di-
 gnæ, & ab injuriarum illatione excusatæ esse de-
 berent: propter sexus muliebris excusationem, quæ
 in damno viando, errore juris laborare mulieres
 patitur, *ut de iuris & facti igno. Vnde in eo fir-
 miter consistimus, prædictas priores sententias re-
 tractandas, & Reos absolvendos esse ab impetitione
 Actoris; eodem Actore in expensis condemnato.*

De sentent. excommunicat.

SVM MARIVM.

Excommunicatio ob manuum violentarum inje-
 ctionem in clericum.

1. Confessio: vel assertio: laici vel vulnerati non credi ne-
 quidem in mortis articulo.
2. Iniectio manus in clericum quando inducat excommu-
 nicationem.
3. Defensio pro communi persona licita est.
4. Casus fortuitus ad dolum vel culpam non refertur.
5. Injuriarum actionem non habeat qui inter duos pri-
 vantes intercedit.
6. Clericus non gestans consuetum aut habitum non gan-
 det privilegio clericali.

CONSILIUM DXXVIII.

Satis abundè per Dominum Advocatum
 causæ in medium allata sunt, quæ delega-
 tum Iudicem primæ instantiæ movere de-
 beant non ad condemnandum Ioannem Menten
 Reum conventum, nunc Appellantem, sed absol-
 vendum ab impetitione Ioannis Lintermans offi-
 cii nomine agentis. Sed quoniam aliter accidit,
 pauca quædam addemus, quæ prioribus conjun-
 cta Venerabilem Dominum Iudicem hujus se-
 cundæ instantiæ in contrariam sententiam per-
 trahant; ut retractatâ sententiâ prioris Iudicis,
 Reum absolvat, & Actorem in expensis litis con-
 demnet. Intentio Actoris restricta est tam in lito-
 ris citatorialibus, quàm in articulis in prima in-
 stantia exhibitis ad hoc, quòd Reus temerè ma-
 nus suas violentas in Henricum M. clericum inje-
 cerit, & iniiciendo gladio suo tibiam perfoderit;
 ideoque in poenam excommunicationis latæ sen-
 tentiæ incidere.

Cæterum nulla extat de hac Rei temeraria &
 violenta iniectione, vel Rei confessio, vel Acto-
 ris probatio; & ne quidem de simplici, non qua-
 lificato facto; hoc est non constat, quòd Reus di-
 ctum Henricum M. ullo modo vulneraverit: cum
 nemo ex omnibus testibus tam in hac fiscali, quàm
 aliis injuriarum & damni seu interesse ex hoc eo-
 dem facto natis causis sit, qui hoc dicat, præter
 solum prædictum Henricum, cui fides adhiben-
 da non est; propterea quòd hoc solus deponat,
 1. Injurandi Cod. De testib. & quidem velut in pro-
 pria causa, cum ex veritate hujusmodi facti de-
 pendeat causa tam injuriarum, quam adversus
 Henricum hujus causæ Reus movit; quàm damni
 & interesse, quam Henricus adversus Reum ob
 hanc vulnerationem instituit, *l. Nullus de eod.* cum
 etiam in articulo mortis non credatur ei, qui asse-
 rit se à certo aliquo læsum, *l. Si quis in gravi §. 1.
 Ad §. C. sillan. Alex. consil. 99. In causa inquisitionis
 vol. 1.* Et tantò minùs huic; ex eo, quòd inter alia
 audientiùs testificetur Ludovicum A. ab Actore
 invasum fuisse; cum alii omnes, qui de hac rixa
 aliquid deponunt, apertè testificentur, prout
 etiam Actor hujus causæ in suis articulis proponit,
 dictum Ludovicum fuisse aggressorem & invaso-
 rem: ita ut de perjurio quodammodò convictus
 nullum gradum probationis facere possit; hoc est
 nec plenæ nec semiplenæ, *c. Testimonium de
 testib.* Quinimò inter se collatis aliorum omnium
 testimonium